

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Centvriæ Selectorvm Casvvm Conscientiæ. I. II. III.tia

Burghaber, Adam

Fribvrgi Brisgoiæ, 1665

16. Christophorus beneficium fundans ius Patronatûs reseruavit hæredibus suis, qui id ob ignorantiam 35. annis negligentes productis foundationis litteris contra Parochum loci interea iure ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-40942

Quocirca ipsimet hæredes, si post latam sententiam & factam solutionem rei veritatem intelligant, in conscientia tenebuntur restituere acceptum. Nam præsumptio cedit veritati in conscientiæ foro: quod autem attinet ad forum externum, satisfit Iudici ex præsumptione falsa procedenti externâ solutione.

Resp. 3. Si Cassius condénatus moraliter certus non sit, sed quouis modo dubius, num sententia Iudicis iniusta sit materialiter, compensatione vti non potest. Ita Molina Tr. 2. D. 691. Ratio est. Tum quia in dubio pro Superiore & multò maxime pro Iudicis sententia præsumendum, siquidem ad Iudicem pertinet, controuersias definire, eiusque definitione etiam in contrarium standum. Tum quia in dubio melior est conditio possidentis; ille autem, cui secundùm sententiam Iudicis solutio facta est, est possidens. Ergo &c. Atque ex his patet etiam ad rationem in contrarium.

XVI. Christophorus ante annos 50. fundauit beneficium in Ecclesia quadam Parochiali, reseruatò sibi suisq; hæredibus jure patronatús. Quindecim post annis cum Beneficiatus instituendus esset, hæredes ob ignorantiam neglexerunt præsentare, sed solus Parochus præsentauit, nemine contradicente vsque ad hunc diem. Nunc hæredes repperit litteris foundationis, in quibus sibi jus præsentan-

sentandi competere intelligunt, litem Parocho mouere intendunt. Quæritur. An iure id facere possint?

Videtur non posse. Quia Parochus longi temporis possessione pacificâ videtur præscripsisse. Nam communis DD. sententia est apud Lessium *L. 2. cap. 6. dub. 10.* Molinam *T. 2. D. 70.* & alios, res immobiles (inter quas connumerantur jura, vel beneficium Ecclesiasticum, vel patronatus, &c.) contra Laicū præscribi 30. annorum spatio sine titulo. Atqui Parochus 35. annis integris post primam præsentationem fuit in pacifica possessione patronatûs. Ergo videtur iure præscriptionis tutus esse, vt lis ei intentari non possit.

Resp. Hæredes Christophori bonâ conscientiam contra Parochum agere posse productionis litteris. Nam dato, non concessio, quod Parochus contra hæredes, quibus ex voluntate Fûdatoris ius præsentationis debetur, præscripserit, est tamen probabilis sententia Greg. Tholosani *L. 40. syntag. c. 1. n. 8. & c. 10. n. 2.* per præscriptionem legibus ciuilibus introductam non tolli ius & actionem naturalem, quæ cuius competit ad suam rem prosequendam; quamuis eiusmodi ius & actio eâ ratione inefficax sit, quatenus per exceptionem elidi possit ex legum ciuiliū beneficio: si autem exceptio non apponatur à reo conuento, petitionem institui posse eius, quod

quod iure naturali debetur. Fieri autem fortè potest, vt Parochus ignarus subtilitatum juris nihil de præscriptione opponat, sed visis fundatoris litteris iure patronatûs cedat, tunc hæredes poterunt se conformare probabili illi Tholosani opiniononi in eo fundatæ, quod iura nolint sua beneficia ignorantibus & negligentibus prodesse, licet contrarium huius post Gloss. & Bartolum doceant Layman *L. 3. Tr. 1. c. 8. n. 23.* & alij. Quidquid autem sit de hoc.

Negatur, quod Parochus præscripserit jus præsentandi. Nam seruitutes & iura, quæ habent actus discontinuos v. g. ius agendi curram per alterius agrum, &c. sine titulo non præscribitur, nisi tempore immemoriali, iuxta *l. seruitutes. ff. de seruitutib. & ex communi* docent Syluester *V. Præscriptio. 1. q. 7. dicto 11.* Lessius *l. 2. c. 6 n. 28.* Layman *l. 3. tr. 1. c. 9. n. 5.* & alij. Cuius ratio est, quia, cum actus interrupti sunt, non ita facillè aduertuntur; quamobrem longius tempus requiritur ad præscribendum. Atqui in proposito patronatus habet actus omnino discontinuos, quia fieri potest, vt Parochus non nisi semel atque iterum Beneficiatum præsentârit, hæredibus ignorantibus vel non aduertentibus, &c. Ergo non sufficit tempus 30. aut 35. annorum, sed requiritur immemoriale, vt insinuat etiam Couar. *Reg. Possessor. p. 2. §. 10, n. 8.* Atque

que sic etiam patet ad rationem in oppositum.

XVII. *Cleophas Confessarius magnâ anxietate procedere dicitur in administratione Sacramenti Pœnitentiæ, longoque examine multa plerumque investigare: subinde etiam interrogare consuetudinem præteriti relapsus non absque gravi fastidio & pudore pœnitentium, qui idcirco conqueruntur, & passim de eo malè loquuntur. Queritur 1. Vtrum Cleophas teneatur examinare pœnitentes? 2. Vtrum pœnitens de consuetudine peccandi interroganti Cleophæ teneatur respondere?*

Videtur 1. non teneri Cleopham examinare pœnitentes. Ita Ioannes Medina *Cod. de Confess. q. 23.* quia hoc non requiritur ad integritatem confessionis sufficientis ad veniam à Deo impetrandam, sed satis est, si pœnitens sufficientem diligentiam adhibeat, nec culpâ suâ hanc prætermittat. 2. Obligati pœnitentem respondere Cleophæ Confessario de consuetudine peccandi interroganti. Ita Cardin. de Lugo *de pœnit. D. 14. u. 172.* asserens contrarium esse contra omnes Theologos, contra praxin Ecclesiæ, & finem huius Sacramenti; quia Confessarius tanquam Iudex & Medicus habet jus interrogandi ea, quorum noticia necessaria est ad vtiliorem correctionem, & pœnitentiæ impositionem.

Resp. 1. Cleopham, si vel certò nouit, vel prudenter